

Špeciálna pedagogika a pedagogika mentálne postihnutých, magisterský študijný program

Predmet: **Špeciálno-pedagogická diagnostika a prognostika**

1. Objasnite pojmy „špeciálno-pedagogická diagnostika“, „diagnostika“, „diagnóza“, „prognóza“. Opíšte kritéria a postupy diagnostiky školskej pripravenosti – diagnostika kognitívneho a sociálneho vývinu, diagnostika motoriky a reči, využitie testov v procese diagnostikovania detí predškolského veku.
2. Objasnite problematiku „diagnostiky a diagnózy v medicínskych vedách“, „diagnostiky a diagnózy v psychológii“, „diagnostiky a diagnózy v sociálnej oblasti“ a „diagnostiky a diagnózy v pedagogike“. Charakterizujte diagnostické princípy.
3. Opíšte stratégie a postupy špeciálno-pedagogickej diagnostiky pri diferenciacii, selekcii a integrácii žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Vysvetlite možnosti využitia výsledkov procesu špeciálno-pedagogickej diagnostiky v praxi. Špeciálno-pedagogická diagnostika a IVVP.
4. Klasifikácia diagnostiky z hľadiska etiológie, časového sledu, dĺžky trvania, rozsahu sledovaných cieľov a veku diagnostikovanej osoby a hľadiska utility. Opíšte najpoužívanejšie diagnostické metódy v diagnostike detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.
5. Vysvetlite problematiku merania v špeciálno-pedagogickej diagnostike. Norma, normalita. Uveďte a opíšte požiadavky na vlastnosti diagnostických metód. Základné rozdelenie diagnostických metód. Všeobecné a špeciálne diagnostické metódy.
6. Konkretizujte možnosti využitia prístrojovej a počítačovej techniky v špeciálno-pedagogickej diagnostike. Vysvetlite význam využitia tejto techniky a prístrojov v špeciálno-pedagogickej diagnostike. Definujte symptóm a symptomatológiu.
7. Konkretizujte základné úlohy a ciele špeciálno-pedagogickej diagnostiky. Uveďte a charakterizujte etapy diagnostického procesu v špeciálno-pedagogickej diagnostike. Opíšte a konkretizujte autodiagnostiku učiteľa, uveďte požiadavky na špeciálneho pedagóga v oblasti diagnostiky a tímovej práce pri formovaní záverov komplexnej diagnózy.
8. Charakterizujte diagnostické metódy podľa kritéria čo zisťovať. Konkretizujte špeciálno-pedagogické diagnostické situácie. Opíšte najpoužívanejšie diagnostické situácie u detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (hra, kresba, pracovná činnosť).
9. Opíšte a formulujte hlavné zásady špeciálno-pedagogického diagnostického procesu. Charakterizujte diagnostiku v špeciálnej pedagogike z hľadiska vekových kategórií. Raný a predškolský vek, obdobie školskej dochádzky, diagnostiku osôb v dospelom veku a v období staroby.

10. Charakterizujte úlohu špeciálno-pedagogickej diagnostiky v problematike profesionálnej orientácie jednotlivcov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Uveďte možnosti špeciálno-pedagogickej diagnostiky v oblasti poradenstva.
11. Charakterizujte diagnostické metódy podľa kritéria ako zisťujú (pomocou akých prostriedkov a techník). Členenie oblastí špeciálno-pedagogickej diagnostiky podľa zamerania. Špeciálnopedagogická diagnostika rozumových schopností, zručností a samoobslužných činností.
12. Vysvetlite rozdiel medzi normatívnou diagnostikou, kritériálnou diagnostikou, diferenciálnou diagnostikou a individualizovanou diagnostikou. Diagnostické aktivity v oblasti edukácie.
13. Konkretizujte špeciálno-pedagogickú diagnostiku žiakov s vývinovými poruchami učenia. Možnosti a postupy diagnostikovania problémov spojených s vývinovými poruchami učenia a diagnostické kritéria. Charakterizujte metódu pozorovania.
14. Opíšte špeciálno-pedagogické kritéria a postupy diagnostiky sociability a citovej oblasti. Opíšte špeciálno-pedagogické kritéria a postupy diagnostiky rodinného prostredia. Charakterizujte diagnostické skúšanie.
15. Opíšte špeciálno-pedagogické kritéria a postupy diagnostiky žiakov s poruchou aktivity a pozornosti. Opíšte špeciálno-pedagogické kritéria a postupy diagnostiky žiakov s poruchami správania. Charakterizujte orientačné vyšetrenie zmyslových orgánov.
16. Opíšte špeciálno-pedagogické kritéria a postupy diagnostiky žiakov s telesným postihnutím. Opíšte špeciálno-pedagogické kritéria a postupy žiakov dlhodobo chorých a zdravotne oslabených. Charakterizujte metódy testov v diagnostike.
17. Charakterizujte problematiku špeciálno-pedagogickej diagnostiky v oblasti motoriky a grafomotoriky, ako aj problematiku špeciálno-pedagogickej diagnostiky lateralít. Charakterizujte diagnostickú metódu rozbor výsledkov činností.
18. Opíšte špeciálno-pedagogické kritéria a postupy diagnostiky žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou. Špeciálno-pedagogická diagnostika vývinu reči a verbálnych schopností. Diagnostika pri práci.
19. Opíšte špeciálno-pedagogické kritéria a postupy diagnostiky žiakov so zrakovým postihnutím. Špeciálno-pedagogická diagnostika zrakového vnímania. Diagnostika lateralít.
20. Opíšte špeciálno-pedagogické kritéria a postupy diagnostiky žiakov so sluchovým postihnutím. Špeciálno-pedagogická diagnostika sluchového vnímania. Diagnostika motoriky.

Literatúra:

Aktuálne platné zákony, vyhlášky, štátne vzdelávacie programy.

KAŠTELOVÁ, A. – NÉMETH, O. 2014. *Základy špeciálnopedagogickej diagnostiky a základy špeciálnopedagogického poradenstva*. Bratislava : IRIS, 2013. 210 s. ISBN 978-80-89726-01-1.

- PŘINOSILOVÁ, D. 2007. *Diagnostika ve speciální pedagogice*. Brno : Paido, 2007. 178 s. ISBN 978-80-7315-157-7.
- STANKOWSKI, A. 2011. *Pedagogické aspekty diagnostiky a poradenstva v teórii a praxi speciálnej pedagogiky*. Ružomberok : Verbum, 2011. 250 s. ISBN 9788080847975.
- STANKOWSKI, A. et al., 2010. *Antropotechnika-kultúrotechnika-sociotechnika v speciálnej pedagogike*. Ružomberok : Verbum, 2010, 368 s. ISBN 978-80-808459-8-8.
- TICHÁ, Erika. *Základy špeciálnopedagogickej diagnostiky*. Bratislava: MABAG, 2008. ISBN 978-80-89113-60-6.
- VAŠEK, Š. 2007. *Špeciálnopedagogická diagnostika*. Bratislava : Sapiencia, 2007. 186 s. ISBN 978-80-89229-05-5.
- ZELINKOVÁ, O. 2011. *Pedagogická diagnostika a individuální vzdělávací program*. Praha : Portál, 2011. 207 s. ISBN 978-80-2620-04-4.